

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗБІРНИК
НАУКОВИХ ПРАЦЬ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ

ОДЕСА
2019

ББК 36.81 + 36.82
УДК 663 / 664

Головний редактор, д-р техн. наук, проф.
Заступник головного редактора, канд. техн. наук, доцент.
Відповідальний редактор, д-р техн. наук, проф.

Б.В. Єгоров
Н.М. Поварова
Г.М. Станкевич

Редакційна колегія
доктори наук, професори:

Р.В. Амбарцумянц, А.Т. Безусов, С.В. Бельтюкова,
О.Г. Бурдо, Л.Г. Віннікова, О.І. Гапонюк,
К.Г. Іоргачова, Л.В. Капрельянц, Б.В. Косой,
С.В. Котлик, Г.В. Крусір, М.Р. Мардар, В.І. Мілованов,
В.В. Немченко, Л.А. Осипова, О.І. Павлов,
В.М. Плотніков, І.І. Савенко, О.Є. Сергєєва,
Л.М. Тележенко, О.С. Тітлов, Н.А. Ткаченко,
О.Б. Ткаченко, Г.М. Хмельнюк, В.А. Хобін. Н.К. Черно,
О.О. Коваленко, Д.О. Жигунов

доктори наук:

Одеська національна академія харчових технологій
Збірник наукових праць молодих учених, аспірантів та студентів
Міністерство освіти і науки України. – Одеса: 2019. – 179 с.

Збірник опубліковано за рішенням вченої ради від 02.07.2019 р., протокол № 12
За достовірність інформації відповідає автор публікації

РОЗДІЛ 7

**ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНО-
ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ
ХАРЧОВОЇ ТА ЗЕРНОПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ**

прибутковості, коефіцієнту рентабельності, періоду окупності та показнику чистої поточної вартості.

Таким чином, аналіз публікацій з досліджуваного питання дозволяє зробити висновок, що аналіз необоротних активів – це невід’ємна частина контролю на підприємстві, саме завдяки цьому керівництво має повну уяву про структуру необоротних активів, їх стан, ефективність використання, виконавши кількісне та якісне оцінювання. За результатами проведеного аналізу здійснюється пошук шляхів покращення ефективності використання необоротних активів та покращення процесу виробництва завдяки оновленню, заміни основних засобів чи їх технічній підтримці, підвищенню раціональності використання фінансових інвестицій.

Науковий керівник – к.е.н., доцент Ступницька Т.М.

Література

1. Загальні вимоги до фінансової звітності: НП(с)БО 1, затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 р. № 73: за станом на 14.03.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення 10.03.2019 р.)
2. Жук О.С. Оцінка стану та структури активів підприємства // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка» // науковий журнал. Острог: Вид-во НУ«ОА», 2016. – № 3(31). – С. 16–20.

АСПЕКТИ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ЗА НАЦІОНАЛЬНИМИ ТА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

Орел А.С., студ.СВО «Бакалавр», ф-ту ЕБіК
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Сучасні умови господарювання вимагають вирішення цілого ряду проблем, однією з яких є гармонізація ведення обліку дебіторської заборгованості вітчизняними підприємствами з міжнародними стандартами. Тому порівняння аспектів обліку дебіторської заборгованості за національними та міжнародними стандартами є досить актуальною.

Порівняння аспектів обліку дебіторської заборгованості за національними та міжнародними стандартами розглядалось в роботах таких вітчизняних та зарубіжних вчених як Ф.Ф. Бутинець, Л.Л. Горецька, В.В. Сопко, С.Д. Батехін, С.Ф. Голов, В.М. Костюченко, О.М. Губачова, Р.М. Воронко, О.А Скорба, О. Белокоз, І.В. Жолнер та ін., але дане питання потребує подальшого дослідження.

Національними стандартами, які визначають методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про дебіторську заборгованість є НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість». Що стосується міжнародних стандартів, не існує єдиного стандарту, що визначає принципи обліку дебіторської заборгованості. В зарубіжній практиці питання обліку дебіторської заборгованості освячені в таких стандартах: МСБО 1 «Подання фінансових звітів», МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання», МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» та ін.

Порівняльний аналіз аспектів обліку дебіторської заборгованості за національними та міжнародними стандартами наведено в табл. 1.

Таблиця 1 – Порівняння аспектів обліку дебіторської заборгованості за національними та міжнародними стандартами*

Порівнювальна ознака	Облік дебіторської заборгованості за національними стандартами	Облік дебіторської заборгованості за міжнародними стандартами
1	2	3
Трактування поняття	Дебіторська заборгованість – сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату.	Дебіторська заборгованість визначається як фінансовий актив. Але конкретного визначення дебіторської заборгованості в МСБО не надається.
Класифікація	Згідно з П(С)БО 10: – поточну та довгострокову, – сумнівну і безнадійну.	Згідно з МСБО 39: – короткострокову та довгострокову; – ініційовану підприємством неініційовану; – торговельна (операційна) та особлива (неопераційна).
Оцінка	При зарахуванні на баланс дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги оцінюється за первісною вартістю, а при включенні до підсумку балансу (на дату балансу) – за чистою реалізаційною вартістю	При первісному визнанні оцінюється за собівартістю фінансового активу, а після первісного визнання – за амортизованою собівартістю із застосуванням методу ефективного відсотка
Визнання	Дебіторська заборгованість визнається активом, якщо існує ймовірність отримання підприємством майбутніх економічних вигід та може бути достовірно визначена її сума.	Визнання фінансового активу відбувається тоді, коли організація стає стороною контракту (договору), при виникненні зобов'язання по фінансовому інструменту.
Рахунки обліку	Для обліку дебіторської заборгованості передбачено такі рахунки: 18 «Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи»; 34 «Короткострокові векселі одержані»; 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками»; 37 «Розрахунки з різними дебіторами»	У зарубіжній практиці, на відміну від національної, не передбачається використання кодів рахунків, а лише їх назви. Для обліку дебіторської заборгованості використовують такі рахунки як: «Довгострокові фінансові інвестиції» «Рахунки до одержання» «Авансові платежі постачальникам та інші оборотні активи» «Резерв на сумнівну дебіторську

		заборгованість».
--	--	------------------

НТБ ОНАХТ

Продовження таблиці 1

1	2	3
Умови визнання сумнівної заборгованості	Заборгованість визнається якщо існує впевненість про її неповернення боржником або за якою минув строк позовної давності.	Заборгованість визнається за наступних подій: порушення контракту; значні фінансові труднощі емітента або боржника; стає можливим, що позичальник оголосить банкрутство або іншу фінансову реорганізацію; зникнення активного ринку для цього фінансового активу внаслідок фінансових труднощів
Визначення величини резерву сумнівних боргів	Величина резерву сумнівних боргів визначається за одним із методів: – застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості – величина резерву визначається на підставі аналізу платоспроможності окремих дебіторів. – застосування коефіцієнта сумнівності – величина резерву розраховується множенням суми залишку дебіторської заборгованості на початок періоду на коефіцієнт сумнівності.	Визначення вірогідності стягнення заборгованості по кожному дебіторові нарахування резерву лише по тим дебіторам, стягнення заборгованості з яких є сумнівним. Нарахування резерву в процентному відношенні від виручки за період. Розподіл дебіторської заборгованості на кілька груп залежно від періодів відстрочки і нарахування резерву.
Відображення у звітності	Дебіторська заборгованість відображається у формі 1 «Баланс» та формі 5 «Примітки до річної фінансової звітності». У Балансі відображається за чистою реалізаційною вартістю. У складі оборотних активів з класифікацією на довгострокові та короткострокові.	Міжнародні стандарти прямо не вимагають відображення дебіторської заборгованості в балансі, за винятком резерву сумнівної заборгованості. У складі поточних активів з класифікацією на короткострокову та довгострокову.

*складено автором на основі джерел [1-4]

Таким чином, дослідивши аспекти обліку дебіторської заборгованості за національними та міжнародними стандартами можна зробити висновки, що національні положення, а саме П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» дає чітке визначення, класифікацію, інформацію про оцінку та визнання, про відображення дебіторської заборгованості у фінансовій звітності. Тобто облік суворо регламентований певними нормами, недотримання яких зумовлює різні типи відповідальності. У МСБО зазначені лише загальні правила класифікації, оцінки, визнання дебіторської заборгованості, проте не відображена конкретизація цих аспектів.

Науковий керівник – к.е.н., доцент Ступницька Т.М.

Література

1. Дебіторська заборгованість: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10, затв. Наказом Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. № 237 за станом на 27.06.2013. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99> (дата звернення: 5.03.2019 р.)
2. Фінансові інструменти: визнання та оцінка: Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку № 39. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_015 (дата звернення: 5.03.2019 р.)
3. Фінансові інструменти: подання: Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку № 32. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_029 (дата звернення: 5.03.2019 р.)
4. Жолнер І.В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами. навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 368 с.

МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ КОНДИТЕРСЬКИХ ВИРОБІВ З МЕТОЮ ПРОСУВАННЯ ІНОВАЦІЙНОГО ПРОДУКТУ – КОРИСНИХ СОЛОДОЩІВ

**Струц Є.М., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ММіЛ
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

У дитинстві ми часто чули від батьків: «Багато їсти солодкого шкідливо», «Не перебивай апетит перед їжею» або «Цукерки шкодять зубам». Але з іншого боку, хто підсадив нас на солодке? Знову-таки, наші батьки. Розуміючи з одного боку, що багато їсти солодкого шкідливо, а з іншого боку, бажаючи похвалити за гарну оцінку і зразкову поведінку, вони балували нас кондитерськими виробами. Це явне протиріччя в якому опинилися не тільки наші батьки, а й кожен з нас. Адже подібну манеру поведінки ми, як майбутні батьки, будемо застосовувати і по відношенню до своїх дітей.

І тоді виникло питання. Як зробити солодкість корисною? Вчені та виробники давно ведуть пошук в цьому напрямку. Не стала винятком і наша харчова академія. Дослідженням цієї проблеми протягом декількох років серйозно займається кафедра хлібопекарного, кондитерського, макаронного виробництва та харчоконцентратів. Під керівництвом кандидата технічних наук, доцента кафедри Коркач Ганни Володимирівни, студенти-технологи запропонували свою наукову версію варіантів розв'язання даної проблеми.

Суть її полягає в тому, що дотримуючись головного принципу здорового способу життя: «Ми є те, що ми їмо!» і враховуючи важливість в нашому житті кондитерських виробів, на основі проведених науково-дослідних пошуків, вони запропонували використовувати в помадних цукерках комплекс синбіотиків (тобто про- і пребіотиків).

Наша ж задача полягала в тому, щоб провести аналіз ринку і обґрунтувати доцільність виведення на нього такого інноваційного продукту. Для детального маркетингового обґрунтування був розроблений бізнес-проект на прикладі моделі CANVAS. Вона застосовується для опису поточної і майбутньої стратегій: для стратегії розвитку новостворених організацій, для переорієнтації діючих організацій з метою знаходження слабких місць і пошуку нових точок для зростання.

АСПЕКТИ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ЗА НАЦІОНАЛЬНИМИ ТА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ	
Орел А.С.	154
МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ КОНДИТЕРСЬКИХ ВИРОБІВ З МЕТОЮ ПРОСУВАННЯ ІНОВАЦІЙНОГО ПРОДУКТУ – КОРИСНИХ СОЛОДОЦІВ	
Струц Є.М.	157
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РЕСТОРАННОЇ ІНДУСТРІЇ В УКРАЇНІ	
Чорна Г.М., Марушевська В.К.	159
СТРУКТУРНІ ОЗНАКИ ОСВІТНЬОЇ МІГРАЦІЇ ТА ЇЇ МІСЦЕ В СТРУКТУРІ МІГРАЦІЙНИХ ПОТОКІВ	
Ступницька М.І, Григоренко М.П.	162
ОБЛІК ДОХОДІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Негруца С.С.	164
ПЛАН РАХУНКІВ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ	
Ганенко Я.Л.	165
ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	
Мацюк Я.М., Чеглатонєва А.С.	167
ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Гуцулюк А.С.	169
ЛОГІСТИКА ЗЕРНОВІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ	
Бойко В.С, Бойко Л.В.	170

Наукове видання

**Збірник наукових праць
молодих учених, аспірантів
та студентів**

Том 1

Головний редактор, д-р техн. наук, проф. Б.В. Єгоров
Заст. головного редактора, канд. техн. наук, доц. Н.М. Поварова
Відповідальний редактор, д-р техн. наук, проф. Г.М. Станкевич
Технічні редактори А.В. Коваль, Т.Л. Дьяченко

Ум. друк. арк. 10,4